

Ängelholms
kommun

RIKTLINJER FÖR SKOLPLACERING I ÄNGELHOLMS KOMMUN

- Förskoleklass
- Grundskola

Innehållsförteckning

Skolplacering	3
Fördelning av platser	3
Valfrihetsprincipen	3
Närhetsprincipen	4
Åsidosättande av närhetsprincipen	4
Betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter	5
Andra elevers trygghet och studiero	5
Skolvalsansökan	6
Ansökningsperiod och ansökningsförfarande	6
Ogiltig ansökan eller ej inskickad ansökan	6
Hur fördelas platserna	7
Närhetsprincipen	7
Riktlinjer för skolskjuts	7
Barnets folkbokföringsadress	8
Beslut om skolplacering	8
Urvalskriterier	9
1. Placeringsförtur	9
2. Syskonförtur	10
3. Relativ närhet	10
4. Absolut avstånd	11
5. Lottning	11
Huvudmannen beslutar	12
Överklaga beslut om skolplacering	13

Skolplikt och obligatoriska skolformer

Barn som är bosatta i Sverige har skolplikt. Skolplikten inträder höstterminen det kalenderår som barnet fyller sex år och upphör vid utgången av vårterminen det tionde året efter att barnet har börjat fullgöra skolplikten. Skolplikt innebär att barn måste gå i skolan och delta i den verksamhet som anordnas där.

De obligatoriska skolformerna är förskoleklass, grundskola och anpassad grundskola.

Skolplacering enligt Skollagen (2010:800)

Av 9 kap. 15§ första stycket alternativt 10 kap. 30§ första stycket framgår att en elev ska placeras vid den av kommunens skolenheter där elevens vårdnadshavare önskar att eleven ska gå. Om den önskade placeringen skulle medföra att en annan elevs berättigande krav på skolplacering vid en skolenhet nära hemmet åsidosätts, ska dock kommunen placera eleven vid en annan skolenhet.

Av 9 kap. 15§ andra stycket alternativt 10 kap. 30§ andra stycket framgår att kommunen annars får frångå elevens vårdnadshavares önskemål endast om

1. den önskade placeringen skulle medföra betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter för kommunen, eller
2. det är nödvändigt med hänsyn till övriga elevers trygghet och studiero.

Beslut enligt andra stycket gäller omedelbart, om inte annat beslutas.

Av 10 kap. 31 § framgår att den elev som har blivit placerad vid en viss skolenhet har rätt att gå kvar där om inte något annat följer av 9 kap. 15§ andra stycket alternativt 10 kap. 30§ andra stycket skollagen.

Rätten enligt första stycket att gå kvar vid en skolenhet gäller inte för en elev som med stöd av 3 kap. 12 e § ska placeras i en årskurs som inte anordnas vid skolenheten.

Skolplacering

Ängelholms kommun kommer från och med läsåret 2025/2026 ta bort nuvarande upptagningsområden för skolplacering och i stället göra urval och placering vid skolenhet där vårdnadshavares önskemål och tillgång till en skola nära hemmet är utgångspunkter.

Ansökan om **skolval** ska göras:

- inför förskoleklass som är en obligatorisk skolform för barn från och med höstterminen det år barnet fyller 6 år.
- inför årskurs 7 och där barnet inte går på en skola som har årskurs 7 - 9. Går barnet på en skola med årskurser 7 - 9 så har barnet en garanterad plats i årskurs 7 och något skolval ska inte göras. På kommunens hemsida kan man läsa om alla kommunens grundskolor och där framgår det även vilka årskurser som finns på respektive skola.

Ansökan om **skolbyte** ska göras:

- om man önskar byta grundskola inom kommunen
- vid inflyttning till kommunen

Fördelning av platser

Fördelningen av platser i förskoleklass och grundskola i Ängelholms kommun utgår i enlighet med skollagen från två principer

- Valfrihetsprincipen, som innebär att det är vårdnadshavarens önskemål som ska utgöra utgångspunkten för placering av eleven.
- Närhetsprincipen, som innebär att varje barn är berättigad en placering vid en skola nära hemmet.

Valfrihetsprincipen

Den innebär att det är vårdnadshavarens önskemål om vilken skola barnet ska gå i som ska utgöra utgångspunkten för placeringen av barnet. I skollagen konstateras att valfrihetsprincipen gäller med följande undantag:

Ett beviljande enligt vårdnadshavarens önskemål får inte innebära att:

1. närhetsprincipen åsidosätts för ett annat barn.
2. betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för kommunen.
3. andra barns trygghet och studiero inte kan säkerställas.

Det är skolchef som ansvarar för beslutet om att frångå en vårdnadshavarens önskemål om skolplacering.

Närhetsprincipen

I skollagen fastslås att närhetsprincipen innebär att varje barn är berättigad en placering vid en skolenhet nära hemmet. Lagen definierar dock inte närmare vad begreppet nära hemmet innebär, utan det är upp till varje kommun att utifrån lokala förutsättningar fastställa detta.

Ängelholms kommun har fastställt nedanstående avstånd gällande begreppet skola nära hemmet:

Årskurs	Upp till antal km
F-3	3 km
4-6	4 km
7-9	5 km

Barn som stadigvarande vistas i kommunen på grund av särskilda omständigheter, exempelvis asylsökande barn, jämföras med barn som har sin folkbokföringsadress i kommunen. Alla barn som stadigvarande vistas i Ängelholms kommun placeras därför enligt gällande regelverk, oavsett om de har folkbokföringsadress eller inte.

Åsidosättande av närhetsprincipen

Valfrihetsprincipen gäller så länge en placering utifrån vårdnadshavarens önskemål inte skulle innebära att närhetsprincipen åsidosätts för ett annat barn. Detta kan ske i det fall antalet barn som vill gå i en skola är större än det antal platser skolan erbjuder.

I sådant fall ska beslut om att frångå vårdnadshavarens önskemål fattas och barnet skall erbjudas plats i en annan skola, nära hemmet. Det är huvudmannen, det vill säga kommunen, som avgör hur många elevplatser en skola har.

För att kunna fatta beslut om hur det samlade elevantalet ska fördelas på kommunens skolenheter är det viktigt att ta hänsyn till flera olika faktorer. Bland annat behöver lokalernas utformning och storlek övervägas, likväl som fördelningen av personalresurser. Avgörande är också vilken pedagogisk kvalitet som kan erbjudas, och vilken arbetsmiljö som elever och personal behöver ha i skolan. Kommunen har ansvar för att utbildning i grundskola ges till alla barn i kommunen som har rätt till utbildning och som inte väljer att fullgöra den hos annan huvudman. I det fall ett beslut om att frångå vårdnadshavarens önskemål utifrån att ett beviljande skulle innebära att närhetsprincipen åsidosätts för en annan elev, har vårdnadshavaren möjlighet att genom laglighetsprövning överklaga beslutet till förvaltningsrätten.

Betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter

Valfrihetsprincipen gäller så länge en placering utifrån vårdnadshavarens önskemål inte innebär att betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för kommunen. Det är dock inte preciserat i skollagen vad som kan utgöra betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter. Kommunen behöver genomföra en prövning av omständigheterna och att det i beslutet redogörs för vilka svårigheter som föreligger. Vårdnadshavare kan överklaga beslutet till Skolväsendets överklagandenämnd.

Andra elevers trygghet och studiero

En trygg skolmiljö där elever och personal har studie- och arbetsro är en viktig förutsättning för att en utbildning ska hålla hög kvalitet. I vissa fall kan det finnas behov av att placera en elev på annan skolenhet om det är nödvändigt med hänsyn till andra elevers trygghet och studiero. Bestämmelsen ska tillämpas med stor försiktighet eftersom ett sådant här beslut är mycket ingripande för den enskilda och innefattar myndighetsutövning.

En samlad bedömning av det enskilda fallet ska göras och alla andra möjligheter att få till en lösning på problemet ska vara uttömda innan en elev förflyttas. Vårdnadshavaren har möjlighet att överklaga beslutet till Skolväsendets överklagandenämnd

Skolvalsansökan

Ansökningsperiod och ansökningsförfarande

Önskemålen om skolor görs i kommunens e-tjänst som nås under e-tjänster på kommunens hemsida eller i undantagsfall via blankett under skolvalsperioden. Aktuell skolvalsperiod fastställs i november månad inför kommande läsår. Det spelar ingen roll när under ansökningsperioden ansökan skickas in, bara den är inkommen innan periodens slut. Ansökningar efter skolvalsperiodens slut är ogiltiga.

- Det är viktigt att göra ett skolval då det ökar möjligheterna att få plats på önskad skola. Det är möjligt att önska upp till tre skolor i skolvalet. Önska gärna mer än en skola, det påverkar inte möjligheterna att få förstahandsvalet.
- Önskemål om skola kan påverka rätten till skolskjuts.

E-tjänsten kräver att samtliga vårdnadshavare har Bank-ID.

Blankett används i undantagsfall då ansökan om skolval ska göras av:

- Vårdnadshavare som saknar BankID
- Familjehem
- Vårdnadshavare till barn utan fullständigt personnummer
- Vårdnadshavare där någon i familjen har skyddade uppgifter

Blanketten finns endast tillgänglig hos kommunens skolplaceringshandläggare som nås via e-post: skolplacering@engelholm.se under skolvalsperioden. Om ansökan görs via blankett ska blanketten lämnas till kommunens Kundtjänst senast inom aktuell skolvalsperiod.

Samtliga vårdnadshavare ska godkänna

Tänk på att om barnet har två vårdnadshavare så måste båda godkänna ansökan inom skolvalsperioden för att den ska gälla. Detta gäller såväl ansökan via e-tjänst som blankett.

Ogiltig ansökan eller ej inskickad ansökan

Om ansökan inte är signerad av samtliga vårdnadshavare eller inte är inskickad inom ansökningstiden är ansökan ogiltig. Vid ogiltig ansökan räknas det som att inget val gjorts och barnet placeras på en skola enligt närhetsprincipen. Detsamma gäller om ingen ansökan görs.

Hur fördelas platserna

Grundregeln är att barnet skall placeras utifrån vårdnadshavarnas önskemål. Om antalet sökande är fler än det finns tillgängliga skolplatser används fastställda urvalskriterier och principer. Får man inga av sina önskemål eller om man inte önskat skola alls kommer barnet att få en skolplacering på en skola med lediga platser enligt närhetsprincipen (nödvändigtvis inte sin närmsta).

Det går inte i förväg att säga vilken skola barnet får plats på, utan det beror bland annat på:

- Vilka skolenheter man önskar
- Hur många andra som önskar de skolorna
- Var de som önskar skolorna bor
- Hur många platser det finns på önskade skolor

Närhetsprincipen

Alla barn som är folkbokförda i Ängelholms kommun har rätt att få en skola enligt närhetsprincipen. Det betyder inte att barnet är garanterad en plats på den skola som ligger närmast barnets folkbokföringsadress. Avståndet från hemmet till skolor beräknas utifrån barnets folkbokföringsadress och avser kortaste väg till skolans besöksadress. Här räknas endast vägar samt gång- och cykelvägar, inte stigar eller dylikt. Vid uträkning av avstånd används Trafikverkets Nationella vägdatabas (NVDB). Skola nära hemmet enligt närhetsprincipen avser de skolor som ligger inom de av kommunen fastställda avstånden inom respektive årskurs.

Årskurs	Upp till antal km
F-3	3 km
4-6	4 km
7-9	5 km

Riktlinjer för skolskjuts

Ängelholms kommun har beslutade skolskjutsområden för anvisad skola och avståndsgränser som ger rätt till skolskjuts med hänsyn till färdvägens längd om man samtidigt bor utanför tätort.

Avståndsgränser för skolskjuts om man samtidigt bor utanför tätort avser den kortaste färdvägens längd till skolans besöksadress från elevens folkbokföringsadress inkluderat gång- och cykelvägar (inte stigar eller dyligt). Färdvägens längd räknas ut med hjälp av Trafikverkets nationella vägdatabas (NVDB).

- 2 km - avståndsgräns för skolskjuts från förskoleklass till årskurs 6
- 5 km - avståndsgräns för skolskjuts från årskurs 7 till 9.

Rätten till skolskjuts upphör om man väljer skolor som ligger utanför det skolskjutsområdet som man bor inom. Om skola väljs inom skolskjutsområdet och kriterierna för skolskjuts samtidigt uppfylls enligt ovan så kommer det vid ansökan i e-tjänsten att stå "*Ger skolskjuts*" bakom den skola barnet har rätt att få skolskjuts till.

Kommunens beslutade riktlinjer för skolskjuts finns att läsa på kommunens hemsida.

Barnets folkbokföringsadress

Ängelholms kommuns fastställda urvalskriterier och principer utgår från barnets folkbokföringsadress vid uträkning av avstånd för beräkning av relativ närhet när det finns fler sökande än det finns platser på en skola.

Enligt folkbokföringslagen ska barnet vara folkbokförd där barnet är bosatt, det vill säga där barnet regelbundet har sin dygnsvila. Uppstår det misstanke om att barnet är felaktigt folkbokförd anmäls det till Skatteverket för utredning.

Ska man flytta inom kommunen ska vårdnadshavare styrka barnets kommande adress med underlag från Skatteverket eller annat som styrker att man har fått en bostad vid angiven adress. Detta för att säkerställa att barnet kommer vara folkbokförd vid den kommande adressen.

Beslut om skolplacering

Cirka tre-fyra veckor efter att skolvalet stängts får vårdnadshavarna information om att beslut om skolplacering finns tillgängligt i e-tjänsten för skolplacering. Om man ansökt via blankett alternativt inte gjort något val skickas beslutet med post.

Urvalskriterier

Grundregeln är att erbjuda skolplacering vid någon av de skolor som vårdnadshavaren önskar samt att barnet ska vara folkbokförd i Ängelholms kommun. Ibland kan det hända att det är fullt eller fler sökande till en skola än antalet tillgängliga platser på skolan. I de fall kan skolplacering göras på andra skolor enligt de urvalskriterier som fastställts av Familje- och utbildningsnämnden. Det är de elever som bäst uppfyller nedanstående urvalskriterier som får plats på skolan. Kriterierna gäller i prioriteringsordning där ett lägre rankat kriterium endast får betydelse i det fall högre rankade kriterier är lika för flera elever och önskemål om skolenhet i berörd årskurs inte kan tillgodoses för samtliga dessa elever.

Alla barn som har skolplikt har rätt att få en skolplacering nära hemmet alternativt en skola inom ett skolskjutsområde, det kallas för närhetsprincipen. Om det finns flera skolor inom beslutade avståndsgränser betyder det inte att ditt barn är garanterad en plats på den skola som ligger närmast hemmet. Finns det ingen skola inom beslutade avståndsgränser finns en skola inom ett skolskjutsområde (inte alltid närmsta skolan) där man har en garanterad plats.

Urvalskriterier

1. Placeringsförtur

- Gäller för elever som går på en skola som också erbjuder högre årskurser.
- Gäller för elever som går i årskurs 3 på en skola där det finns en fortsättningskola för årskurs 4-6
- Gäller för elever som ska erbjudas plats vid skola dit skolskjuts ordnas (Skolskjutsskola)
- Gäller för elever som bara har en skola i sitt närområde och avståndet mellan elevens folkbokföringsadress och närmast alternativ skola innebär att kommunens kriterier för skolskjuts uppfylls.

Sociala skäl utgör inte särskilda skäl att få placeringsförtur till viss skolenhet.

2. Syskonförtur

Syskonförtur gäller om eleven har syskon som går på den önskade skolan under det läsår som ansökan avser. Syskonförtur omfattar barn folkbokförda i samma hushåll (ej nödvändigtvis biologiska syskon).

Förturen gäller vid första skolplaceringen för syskon och upphör att gälla vid ett eventuellt skolbyte. Syskonförtur gäller inte barn som bor i annan kommun.

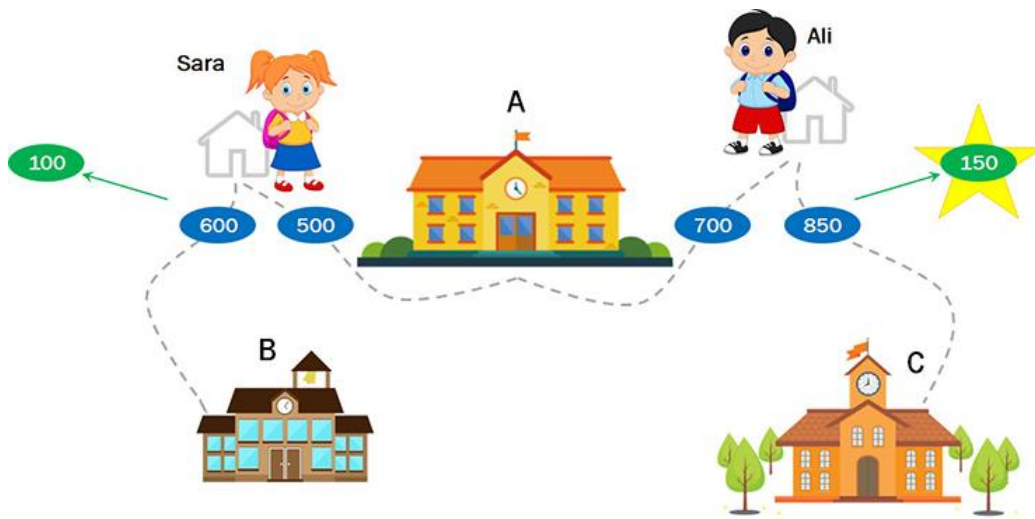
3. Relativ närhet

Relativ närhet innebär skillnaden i avstånd mellan hemmet (elevens folkbokföringsadress) och önskad skola respektive till en så kallad närområdesskola. Den så kallade närområdesskolan används i beräkningen av den relativa närheten. Närområdesskolan är den eller de skolor som ligger närmast folkbokföringsadressen och som Ängelholms kommun i första hand skulle placera eleven på om inget önskemål gjorts, givet de urvalskriterier som finns.

- För årskurs F-3 ligger en närområdesskola inom en radie på 3 km från folkbokföringsadressen
- För årskurs 4-6 ligger en närområdesskola inom en radie på 4 km från folkbokföringsadressen
- För årskurs 7-9 gäller en radie på 5 km från folkbokföringsadressen.

Relativ närhet = avståndet till närområdesskolan minus avståndet till önskad skolenhet.

Närområdesskolan behöver inte ha önskats, utan utgör endast en referens vid beräkningen av det relativa avståndet. Om två barn har önskat samma skola och bara ett av dem kan få en plats, så är det barnet som har högst relativt närhetsvärde som går före elev med kortare relativa närhetsvärde, se exempel nedan.

Sara och Ali har önskat samma skola (A). Sara har 600 meter till sin närområdesskola (B) och 500 meter till sin önskade skola (A).

Relativ närhet för Sara är $600-500=100$ meter. Ali har 850 meter till sin närområdesskola (C) och 700 meter till sin önskade skola (A).

Relativ närhet för Ali är $850-700=150$ meter.

I detta exempel är det Ali som får gå på sin första önskade skola (A) eftersom han har högre relativt närhetsvärde än vad Sara har. Detta trots att Sara har närmare till sin första önskade skola (A). Sara, som placeras på skola B, får oavsett detta en kortare skolväg än Ali.

4. Absolut avstånd

Här avses det absoluta avståndet mellan elevernas folkbokföringsadresser och önskad skola. Om flera elever har samma relativa närhet och syskon (eller ingen har syskon) på önskad skola får den som har det kortaste absoluta avståndet till skolan platsen.

5. Lottning

Lottningen utförs automatiskt av det digitala skolplaceringssystemet och används endast i det fall flera elever har samma relativa närhet, samma syskonförtur och samma absoluta avstånd. Eleven som vinner lottningen får företräde till önskad skolenhet.

Kötid

Kötid är inte ett urvalskriterium vid antagning till de kommunala skolorna

Mätning av avstånd till skolenhet

Med avstånd avses den faktiska gång-/cykelvägen till skolenheten, inte fågelvägen, stigar eller motsvarande. Mätning av avstånd görs centralt i kommunen utifrån kommunens digitaliserade kartor för fastigheter samt officiella gator och gång- och cykelvägar från Nationella vägdatatabasen (NVDB). Hemmets mätpunkt är elevens folkbokföringsadress. Skolenhetens mätpunkt är den officiella besöksadressen enligt Skolverkets skolenhetsregister.

Huvudmannen beslutar

Huvudmannen beslutar om det finns plats på skolan utifrån skolans kapacitet och antal ansökningar som inkommit samt utifrån gällande urvalskriterier.

Överklaga beslut om skolplacering

Vårdnadshavare som är missnöjda med ett skolplaceringsbeslut kan överklaga beslutet. Beslutets art avgör formerna för överklagandet. Beslut om skolplacering enligt den relativa närhetsprincipen kan bara överklagas med laglighetsprövning till förvaltningsrätten. Vid laglighetsprövning prövas beslutets laglighet, inte om beslutet är lämpligt. Det betyder att domstolen inte kan fatta nytt beslut i frågan utan endast upphäva beslutet.

Beslut som innebär att kommunen frångår vårdnadshavares önskemål på grund av att den önskade placeringen skulle medföra betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter för kommunen eller på grund av att det bedömts som nödvändigt med hänsyn till övriga elevers trygghet och studiero, kan överklagas till Skolväsendets överklagandenämnd.

Om en vårdnadshavare anser att beslutet om sitt barns skolplacering fattats på fel grunder utifrån Ängelholms kommuns fastställda urvalskriterier och principer för skolplaceringar kan vårdnadshavare överklaga beslutet. Det behöver göras inom tre veckor från det att vårdnadshavare mottagit beslutet.

När vårdnadshavare får ett skolplaceringsbeslut framgår det tydligt hur beslutet kan överklagas.

Anvisningar om överklagan hos allmän förvaltningsdomstol enligt Skollagen 28 kap

Överklagandet ska vara skriftligt och ställas till Förvaltningsrätten i Malmö, Box 4522, 203 20 Malmö. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till Ängelholms kommun på nedanstående adress.** Överklagandet ska ha inkommit till Ängelholms kommun senast tre veckor efter det att du fått ta del av beslutet. Om beslutet inte ändras som du önskar sänder vi överklagandet vidare till Förvaltningsrätten.

Skrivelsen med överklagandet ska undertecknas av dig eller ditt ombud och ska innehålla:

1. Ditt namn, personnummer, postadress, e-post och mobiltelefonnummer.
2. Vilket beslut som överklagas samt datum för beslutet.
3. De skäl varför du anser beslutet vara oriktigt.
4. Den ändring som du vill få till stånd och skälen för det.
5. Sänd även med sådant som du anser har betydelse för bedömningen och som du inte tidigare inkommit med.

Överklagan ska skickas till

Ängelholms kommun
Lärande och familj
262 80 Ängelholm